

РЕШЕНИЕ

№ 12694

гр. София, 31.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав, в
публично заседание на 11.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **817** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Производството е образувано по жалба, подадена от „Застрахователно Акционерно Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, против отказ, обективиран в писмо изх. № 01-2025-2053/11.12.2025г. на „Централен депозитар“ АД (л.29-30 от делото). Предметът на оспорване е уточнен в открито съдебно заседание на 11.03.2026г. Жалбоподателят посочва, че е направил искане за вписване на увеличение на капитала на дружеството от 50 300 000 лв. на 55 800 000 лв. и свързаните с това обстоятелства по партидата на нов акционер към същото дружество, съгласно подадено заявление вх. № 14-2025-3966/20.11.2025г. В жалбата се твърди, че „Централен депозитар“ АД не е изпълнил вменените му по закон задължения, като не е извършил в предвидения срок вписване на новоемитираните акции по партидата на дружеството-жалбоподател. Поддържа, че след надлежно подадено заявление и представяне на всички изискуеми документи по реда на Наредба № 8/03.09.2020 г. за изискванията към дейността на централните депозитари на ценни книжа, централния регистър на ценни книжа и други лица, осъществяващи дейности, свързани със сетълмента на ценни книжа (Наредбата), депозитарят е следвало да се произнесе в законоустановения срок, като извърши исканото вписване, респективно - да постанови изричен отказ. Липсата на надлежно извършено вписване в срок представлява неизпълнение на законово установено задължение, което се квалифицира като незаконосъобразно бездействие по смисъла на чл. 256 ал.2 от АПК. Посочва, че с оглед конститутивното действие на вписването в регистрите на Централния депозитар, това бездействие води до пряко засягане на правата и законните интереси както на дружеството, така и

на новия им акционер, включително възпрепятства настъпването на правните последици от увеличението на капитала. В хода на съдебното заседание жалбоподателят поддържа изцяло подадената жалба и изложените в нея фактически и правни основания, като моли съда да приеме, че са налице предпоставките за ангажиране на защитата по чл. 256 ал.2 от АПК във връзка с чл. 47 от Правилника за дейността на „Централен Депозитар“ АД (Правилника) и да постанови решение, с което да задължи „Централен депозитар“ АД да извърши дължимото вписване съобразно подаденото заявление. Посочва и, че увеличението на капитала на дружеството е вписано в Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, с което същото е породило своето действие по отношение на трети лица. При тези обстоятелства функцията на „Централен депозитар“ АД се свежда до извършване на регистрация на съответната емисия акции в поддържаните от него регистри, като техническо отразяване на вече настъпило корпоративно изменение, без самостоятелна преценка относно валидността на увеличението на капитала.

Ответникът чрез процесуалния си представител изразява становище за недопустимост на жалбата, а по съществуващото ѝ я намира неоснователна.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Ответникът „Централен депозитар“ АД има организационната форма на търговско дружество, но заедно с това е организация по определението на § 1, т.2 от Допълнителната разпоредба (ДР) на АПК, съгласно която такава е юридическото лице, организационно обособено въз основа на закон. Съгласно т.1 от § 1 на ДР на АПК, административен орган е и организацията, предоставяща обществени услуги. „Централен депозитар“ АД се явява организация, предоставяща обществени услуги съобразно § 1, т.5 във връзка с т.4 от ДР на Закона за администрацията, която препраща към § 1, т.12 от ДР на Закона за електронното управление, чието определение гласи: "Обществени услуги" са образователни, здравни, водоснабдителни, канализационни, топлоснабдителни, електроснабдителни, газоснабдителни, телекомуникационни, пощенски, банкови, финансови в т. ч. застрахователни и удостоверителни по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 или други подобни услуги, предоставени за задоволяване на обществени потребности, включително като търговска дейност, по повод на чието предоставяне могат да се извършват административни услуги. Ето защо, ирелевантно е обстоятелството, че „Централен депозитар“ АД има правно-организационната форма търговец по смисъла на Търговския закон. Съществено за преценката, дали в случая дружеството се явява административен орган съгласно законовото определение и действа като такъв, е естеството на волеизявлението, определено от искането, по което е постановено. Правомощията, изискванията и ограниченията към дейността на „Централен депозитар“ АД са изрично уредени в Глава девета от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). В частност, съгласно чл.129, ал.1 от същия закон, членовете на съвета на директорите на "Централен депозитар" АД отговарят по всяко време на изискванията на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (Регламент 909/2014). Тези изисквания са мотивирани от необходимостта да се гарантира сигурността на обществените услуги, които дружеството извършва; те са сред финансовите,

застрахователните и другите подобни услуги, предоставени за задоволяване на обществени потребности, посочени в цитираното по-горе определение. В частност, услугите по Регламент 909/2014 са изброени по видове в Приложение към същия, но те не изчерпват всички такива услуги, чието предоставяне е възложено на централния депозитар. Дейността на „Централен депозитар“ АД се извършва съобразно Правилника, приет на основание чл.129, ал.4, т.1 ЗППЦК и е предмет на специална нормативна уредба в отделните аспекти на извършваните обществени услуги, в т. ч. Кодекса за застраховането и Закона за Комисията за финансов надзор. По изложените съображения, произнасянето по искане за издаване на акт за регистрация съобразно чл.47 от Правилника и Наредбата, съставлява административен акт. Тъй като в случая той представлява отказ по искането на жалбоподателя, последният има правен интерес да го оспори. Доводите относно оспорване на бездействие не следва да се обсъждат, предвид уточнението на жалбата, направено в открито съдебно заседание на 11.03.2026г. Установява се от удостоверение, издадено на 28.01.2026г. по адм. д. № 13474/2025г. на 29 състав на съда (л.46) и молба на жалбоподателя от 23.01.2026г., постъпила по това дело (л.49), че предмет на последното е искане на основание чл.256, ал.1 АПК. Ето защо, доводите в насока бездействие на ответника по същото искане на жалбоподателя са предмет на разглеждане по адм. д. № 13474/2025г. на 29 състав на съда. Предмет на съдебен контрол в настоящето производство е изричният отказ, обективизиран в писмо изх. № 01-2025-2053/11.12.2025г. на „Централен депозитар“ АД.

В писмото във връзка с искане вх. № 02-2025-6869/09.12.2025 г. за незабавно вписване увеличение на капитала на застрахователното дружество, същото и по заявление вх. № 14-2025-3966/20.11.2025 г., е посочено, че „Централен депозитар“ АД, в качеството си на лицензиран депозитар на ценни книжа по смисъла на Регламент 909/2014 е поднадзорно лице на Комисията за финансов надзор (КФН) на основание чл. 1, ал.2, т. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор. Съгласно чл. 139, ал. 1 от ЗППЦК, КФН и заместник - председателят, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, упражняват контрол върху дейността на централния депозитар по поддържане и водене на централния регистър на ценни книжа. Както вече било посочено в предходно писмо с изх. № 01-2025-2003/04.12.2025 г., с решение № 731-ЦД/03.12.2025 г. на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, спрямо „Централен депозитар“ АД е приложена принудителна административна мярка (ПМ), с която дружеството е задължено да не регистрира заявеното с вх. № 14-2025-3966/20.11.2025 г. увеличение на капитала на „Зад ДаллБогг: Живот и здраве“ АД от 50 300 000 лв. на 55 800 000 лв., което обстоятелство е вписано в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на 12.11.2025 г., до приключване на съдебния спор по т. д. № 2265/2025 г., ТО, VI-21 състав, с влязло в сила решение. В цитираното решение № 731-ЦД/03.12.2025 г. е посочено, че същото подлежи на незабавно изпълнение на основание чл. 214, ал. 1 от ЗППЦК. Издателят на процесния отказ изложил мотиви, че съгласно чл. 221, ал. 6 от ЗППЦК, несъобразяването с приложена принудителна административна мярка по чл. 212, ал. I, т. 1 представлява административно нарушение, за което е предвидена съответната административно-наказателна отговорност. В съответствие с разпоредбата на чл. 127а от ЗППЦК, „Централен депозитар“ АД е частно-правен субект - акционерно дружество със специален предмет на дейност, което не извършва административна, а стопанска дейност във връзка с регистрацията на безлични финансови инструменти. „Централен депозитар“ АД не е носител на административни правомощия, изразяващи се в осъществяване на административно-разпоредителни функции, включително издаване на административни актове. Неговите органи за управление не разполагат с компетентност да издават властнически волеизявления, с които да упражняват административни правомощия. Посоченото е последователно потвърдено от

установената практика на административните съдилища. Така мотивиран, издателят на оспорения отказ приел, че не е налице нормативно основание да не се съобрази с приложената от надзорния орган административна мярка.

По изложените по-горе съображения за естеството на извършваните от „Централен депозитар“ АД обществени услуги не може да бъде споделено виждането, че дружеството се явява частно-правен субект, който не извършва административна дейност. Наред с това, в случая не се установяват обстоятелства, годни да обосноват извод, различен от формирания от „Централен депозитар“ АД в качеството на административен орган. Със заявление № 14-2025-3966/20.11.2025 (л.15) е поискана регистрация на увеличаване на капитала чрез издаване на нови акции. Не е налице нормативно основание да се приеме, че произнасянето на „Централен депозитар“ АД в тридневен срок от постъпване на това заявление съставлява основание за незаконосъобразност на постановения отказ. Той е мотивиран с горепосочената ПАМ, която е задължителна за изпълнение независимо от оспорването ѝ, съгласно чл.214, ал.2 ЗППЦК и доколкото не се установява, нито се твърди допуснатото от специалния закон предварително изпълнение да е било спряно. Поисканата регистрация има характера на административна услуга по смисъла на § 1, т.2, б. „в“ от ДР на Закона за администрацията. Срокът за произнасяне по искане от този вид е 7-дневен съобразно чл.57, ал.2 АПК. „Централен депозитар“ АД не се е произнесъл до изтичане на този срок, а едва след постановяване на ПАМ. Законосъобразността на акта се преценява към момента на издаването му съгласно чл.142, ал.1 АПК. Поради това, при постановяване на отказа от 11.12.2026г. издателят му е бил длъжен да съобрази ПАМ, наложена с решение № 731-ЦД/03.12.2025г. на КФН (л.23-25), в съответствие с чл.35-36 АПК. Изпълнението на това решение е било дължимо и при постановяване на предходния отказ, обективиран в писмо изх. № 01-2025-2003/04.12.2025г. на „Централен депозитар“ АД (л.26). Процесният отказ е постановен по искането за регистрация, подновено с искане от 09.12.2025г. (л.27). Произнасянето по искането от 20.11.2025г. не препятства повторното искане за същата административна услуга и доколкото не са налице нови релевантни обстоятелства, процесният отказ е в достатъчна степен обоснован с издадената ПАМ от 03.12.2025г. Ирелевантни са възможните съображения, мотивирали забавянето на произнасянето на „Централен депозитар“ АД по искането от 20.11.2025г. извън обичайните срокове в подобни случаи.

Предвид изложеното и като прецени на основание чл.168, ал.1 АПК законосъобразността на оспорения акт, съдът в настоящия състав приема, че той е постановен в изискуемата писмена форма от компетентен орган, в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на делото и на основание чл.143, ал.3 АПК разноските остават за жалбоподателя така, както са направени и следва да бъде уважено искането на ответника за възстановяване на разноските за адвокатско възнаграждение. Установява се последното да е платено в размер на 900 евро, видно от представените договор за правна помощ, фактура и преводно нареждане.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Застрахователно Акционерно Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД против отказ, обективиран в писмо изх. № 01-2025-2053/11.12.2025г. на „Централен депозитар“ АД.

ОСЪЖДА „Застрахователно Акционерно Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, с ЕИК[ЕИК], да заплати на „Централен депозитар“ АД, с ЕИК[ЕИК], сумата 900 (деветстотин) евро – разноски по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред

Върховния административен съд.

Съдия: